

CREATIVITATEA ÎN CADRUL ORELOR DE EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ

MONCICĂ MARIA
LICEUL TEORETIC „AUREL VLAICU”
BREAZA, PRAHOVA

Motto: „Punând pe copil să lucreze, îl faci să se intereseze de munca sa, și dai imboldul prețios al simțirilor plăcute care îi tovarășesc acțiunea și plătesc succesul silinței ”.

Alfred Binet

Un sistem de învățământ bazat numai pe achiziționarea de cunoștințe, de modele prefabricate nu va avea șanse de a modela indivizi bine pregătiți care să-și controleze singuri gândirea și să-și folosească toate energiile de care dispun. Sistemul de învățământ trebuie să respecte metodologia creativității astfel încât copilul să prindă curaj să cerceteze necunoscutul, noutatea nemaifiind un obstacol, ci o provocare, creativitatea oferind posibilitatea de a comunica cu sine însuși și cu lumea întregă. Consider că stimularea potențialului creativ al elevilor reprezintă una din principalele priorități ale educației în condițiile existente la noi, că este necesară dezvoltarea creativității fiecărei personalități. Procesul dat stimulează imaginația și curiozitatea, inițiativa și încrederea în forțele proprii, independența în găsirea variantelor soluții-atitudini atât de sollicitate în societatea contemporană.

În literatura de specialitate sunt descrise diferite clasificări ale nivelului creativității ca produs al muncii creatoare:

1. **Creativitatea expresivă** - poate fi stimulată prin jocuri de creație, desene cu subiecte liber alese, instituirea unui climat favorabil. Nu se admit observații critice, pentru a nu bloca spontaneitatea activității elevilor.
2. **Creativitatea productivă** – produsele sunt foarte originale. Stimularea creativității productive se realizează prin învățarea creativă, ce presupune metode de descoperire și problematizare, lărgirea orizontului de cunoștințe, acumularea experienței.
3. **Creativitatea inovativă** –se caută o soluție nouă, o interpretare originală a unor lucruri cunoscute, prin combinarea ingenioasă a unor elemente. Inovația de acest fel sporește simțitor productivitatea, îmbunătățește procesul de predare-învățare-evaluare.
4. **Creativitatea inventivă** – reprezintă nivelul creației persoanelor talentate care produc noi idei, soluții, tehnologii.
5. **Creativitatea emergentă** – este nivelul descoperirilor excepționale în știință, creație artistică, tehnică, etc.

În cadrul orelor de Educație tehnologică se pot realiza aplicații practice. Orientarea procesului de activitate practică a copiilor trebuie făcută spre reprezentarea propriilor sentimente, atitudini, găsind mijloace proprii de reprezentare, deprinderi de mânăuire și de alegere a instrumentelor și materialelor necesare (carton, hârtie, lemn, paie, polistiren, creioane simple și colorate, cariocă, bețișoare arse la capăt, scobitori, bețe de chibrituri, sârme, material plastic, cauciuc, sticlă, plastelină, hârtie glacee, deșeuri textile, pânză, material din natură (frunzele, semințele, florile, diversele legume și fructe) care prin diversitatea formelor și varietatea coloritului, a posibilităților de îmbinare, oferă un cadru larg dezvoltării imaginației și gândirii creatoare.

Activitatea desfășurată în cadrul activităților practice de la Educație tehnologică stimulează activitatea de cunoaștere a copiilor, permite aplicarea în practică a cunoștințelor însușite, consolidarea și aprofundarea lor. Desfășurarea activităților practice permit educarea și dezvoltarea multor procese psihice (percepția, spiritul de observație, reprezentările, atenția, memoria, gândirea, imaginația) și a unor însușiri de personalitate: spiritul de inițiativă, încrederea în posibilitățile

proprii, dorința de a lucra în colectiv, atitudinea creatoare față de frumos, simțul estetic, atitudinea justă față de muncă și rezultatele ei, perseverența, sârguința, hărnicia.

O modalitate de a introduce în echipă diversitatea și versatilitatea este aceea de a lua în considerare modul de gândire al indivizilor. Diferitele moduri de gândire și avantajele acestora sunt foarte clar ilustrate de **Edward de Bono** în ale sale **Șase pălării gânditoare**. Participanții trebuie să cunoască foarte bine semnificația fiecărei culori și să-și reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Se împart cele 6 pălării gânditoare elevilor și se oferă tema supusă discuției pentru ca fiecare să-și pregătească ideile. Pălăria poate fi purtată individual – și atunci elevul respectiv își îndeplinește rolul – sau mai mulți elevi pot răspunde sub aceeași pălărie. În acest caz, elevii grupului care interpretează rolul unei pălării gânditoare cooperează în asigurarea celei mai bune interpretări.

Utilizând tehnica pălăriilor gânditoare, elevul este provocat să schimbe pălăriile, facilitându-se astfel posibilitatea de exprimare, deoarece nu este constrâns să aibe doar o singură perspectivă. O persoană entuziasmată de idee este rugată, ca sub pălăria neagră, să caute dificultățile, neajunsurile.

Fiecare pălărie gânditoare reprezintă un mod de gândire oferind o privire asupra informațiilor, sentimentelor, judecăților, atitudinii pozitive, creativității, controlului.

Aplicația se face la clasa a V-a, la Modulul “ Organizarea mediului construit”- Unitatea de învățare: “Localitatea”, **TEMA: Confecționarea machetei unei locuințe / a unei zone de locuințe. Modul în care funcționează această metodă în cazul rezolvării TEMEI primite:**

1. Gânditorul cu pălărie albastră-Moderatorul- organizează procesul de gândire, definind problemele și conturând întrebările. Este responsabil cu rezumatul, privirea de ansamblu și concluziile, monitorizează progresele și urmărește dacă sunt respectate regulile.

a) definește sarcina și în final alege soluția: care sunt etapele necesare pentru realizarea machetei:

- Analiza materialelor primite;
- Stabilirea tipului de machetă în funcție de materialele primite;
- Realizarea unei schițe pentru macheta stabilită;

b) Stabilirea uneltelor necesare;

c) Sarcinile pe care le primesc elevii din grupă pentru realizarea machetei.

2. Gânditorul cu pălărie albă-Informatorul- acționează în termeni de fapte și cifre; este neutru și obiectiv. Deși este disciplinat și știe unde vrea să ajungă, nu oferă interpretări personale sau opinii.

• oferă informațiile și materialele disponibile în legătură cu TEMA primită; leagă soluțiile de informațiile disponibile, răspunzând la întrebări de genul: “Au soluțiile propuse o bază reală?”;

3. Gânditorul cu pălărie verde-Creatorul- este creativ. Culoarea simbolizează fertilitatea, dezvoltarea și valoarea semințelor. Este o abordare care generează noi concepte și percepții, spargând modelele convenționale de gândire. Purtătorul pălăriei verzi este util în primul rând pentru căutarea variantelor.

- Realizarea schițelor pentru macheta stabilită indicând mai multe posibilități;

4. Gânditorul cu pălărie neagră-Pesimistul- identifică ceea ce nu este bine, gândește asupra a ceea ce nu merge, ce este riscant, periculos și descrie greșelile. Dată fiind repulsia puternică a oamenilor de a accepta fapte care le contrazic modul de gândire, aceasta nu se poate face fără pălăria neagră. Evidențiază slăbiciunile fiecărei soluții propuse.

- Pentru fiecare soluție dată pentru machetă indică care sunt dezavantajele și greutățile ce se pot întâmpina;

5. Gânditorul cu pălărie galbenă-Optimistul- este pozitiv și constructiv, preocupat să facă lucrurile să meargă. El urmărește valori și beneficii și sprijină strălucirea, lumina, optimismul și oportunitatea. Are în vedere posibilitățile reale de realizare a soluțiilor propuse: pentru fiecare soluție dată machetei indică care sunt etapele ce se pot realiza fără să se întâmpine greutăți;

6.Psihologul- Este pentru emoții. El acoperă sentimentele obișnuite precum teama, neplăcerea, suspiciunea, dar și pe cele mai complexe, implicate în emiterea de judecăți, cum ar fi intuiția, bunul gust și simțul estetic.

Stimulează participanții să răspundă la întrebări de genul: “Ce simțiți în legătură cu soluțiile propuse?”, “ Vă place? “, “ Ce credeți că putem face să fie mai frumos?”

După ce s-au stabilit analizat materialele, schema și ustensilele necesare, sub îndrumarea și supravegherea profesorului, s-au realizat următoarele machete:

Materiale:bucățele de lemn,
scobitori, chibrituri, paie, fân,
suport din carton

Materiale: hârtie groasă, modele scoase la
imprimantă, lipici, carioca, suport din
polistiren

Bibliografie:

1. Cerghit, I. (coordonator), 2003, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București
2. Constantinescu, R., ș.a., 2004, *Construcții și tehnologia lucrărilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Neamțu, C., Juganaru, V., Sandu, D., 2005, *Manual Educație Tehnologică, clasa a V-a*, Editura LVS. Crepuscul
4. Mândrut,O., Năstase, L., Năstase, S., 2001, *Manual Educație Tehnologică, clasa a V-a*, Editura Corint,